

Дата: 10-18-25р.

Клас: 6-А клас

Предмет: Мова. Література.

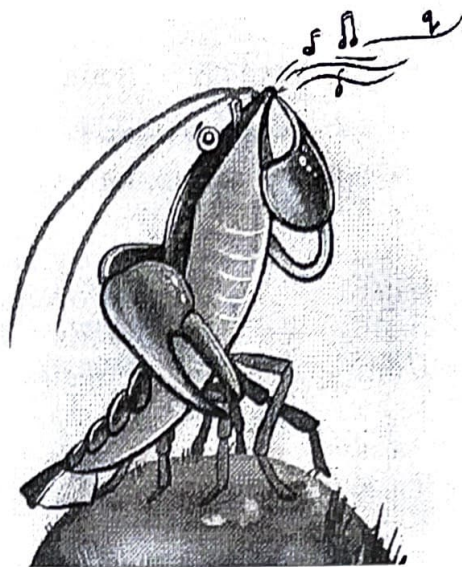
Завдання:

Мова - Впр. 321, 323.

Літ-ра - 1) Прислів'я і приказки (ст. 32-33)
прочитати. 2) З котної групи виписати
по 2 прислів'я до зошита, влітку колективно
цього; зазначити 2-3 прислів'я для Тесту.
3) Повторити про міф, легенду, переказ,
загадку і прислів'я до Тесту. Добре знати
чим вони відрізняються!

На жаль, пояснити причину виникнення деяких прислів'їв і приказок узагалі неможливо, бо вже втрачено саме ту достовірну інформацію, яка їй лягла в основу цих фольклорних мініатюр. Наприклад, усі ми не раз чули приказку *«Коли рак на горі свисне»*. Що ж вона означає? Однозначно засвідчує, що чогось не відбудеться ніколи й ні за яких умов, адже раки не свистять. Утім, загадкою залишається те, як виникла ця приказка.

У прислів'ях і приказках відбилися краса та багатство нашої мови. Розширимо свій словниковий запас мудрими й дотепними народними перлинами!

ЦІКАВО ЗНАТИ

Науковці намагаються пояснити причини виникнення прислів'їв і приказок. Це вдалося зробити, наприклад, стосовно приказки *«Ні пуху ні пера!»*. Цей вислів виник дуже давно в середовищі мисливців. Коли людина збиралася на полювання, то їй, щоб «не наврочити», бажали не успіху, а протилежного – невдалого полювання. Казали: *«Ні пуху ні пера!»*, тобто не принести з полювання ні звіра, ні птиці. Вважали, що тоді й буде справжня удача на полюванні. Із часом це побажання почали казати не тільки мисливцям. Вислів міцно засвоївся в мові, став приказкою.

ТЕМАТИЧНІ ГРУПИ ПРИСЛІВ'ІВ І ПРИКАЗОК

ПРО НАРОД І РІДНИЙ КРАЙ

За рідний край і життя віддай.
 Народ скаже, як зав'яже.
 Всяка пташка своє гніздо знає.
 Чужа хата гірше ката.
 Заїдеш на чужину й хоч вусатий –
 а все ж сиротина.
 Рідна земля і в раю сниться.
 У чужій сторонці навіть не звідти сходить сонце.

ПРО ДРУЗІВ

Друзі пізнаються в біді.
 Скажи мені, хто твій друг, і я скажу, хто ти.
 Коли помиляєшся, то друг сперечається, а недруг підтакує.
 Дружба дружбою, а служба – службою.

Дружба – велике діло.
Друг-боягуз гірший від лютого ворога.

ПРО РИСИ ХАРАКТЕРУ. ЛЮДСЬКІ ВАДИ

На дерево дивись, як родить, а на людину –
як робить.
Злий плаче від заздрості, а добрий – від радості.
Ніхто не знає, що його чекає.
Добре все вміти, але нічого не робити.
Поки візьметься за працю, то й молоко скисне.
Брехач лише раз їсть калач, бо опісля годують
не калачами, а кулаками.
Ти йому про діло, а він – про козу білу.
Беруть завидки на чужі пожитки.
Як хочеш пропасти, то візьмися красти.
Я свою вину на Івана зверну.

ПРО ЗНАННЯ. РОЗУМ

Голова без розуму, як ліхтар без світла.
Око бачить далеко, а розум – ще далі.
Наука в ліс не веде, а з лісу виводить.
Письменного голова годує.
Грамотний – видющий і на все тямущий.
Вчитися ніколи не пізно.
Бог дав людині одну голову й дві руки, але
головою можна доробитися більше, аніж руками.
Чого Івась не навчився, й Іванові не вдасться.
Вік живи – вік учись.
Два хитрі одного мудрого не переважають.

ПРО ЗДОРОВ'Я

Здоров'я – найбільший маєток.
Хвора людина сама себе не любить.
Без здоров'я нема щастя.
Краще бути живим котом, аніж мертвим тигром.

ПРО ПРАЦЮ

Як працюю, то аж змерзну, а як їм – аж упрію!
Держись, Хома, іде зима!
Сталь гартується у вогні, а людина – у труді.
Без роботи день роком стає.
Зробив діло – гуляй сміло.
Хочеш їсти калачі – не сиди на печі.
Язиком колотити – не ціпом молотити.

